

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA
≡ Izpitna pola 2 ≡

- A) Naloge izbirnega tipa
B) Strukturirani eseji

Torek, 30. maj 2017 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Kandidat dobí dva konceptna lista, list za odgovore in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani, na list za odgovore in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitsna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite v **izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo en pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

M 1 7 1 5 4 1 1 2 0 2

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Katera teoretična psihološka panoga bi raziskovala problem predsodkov do istospolnih partnerskih zvez pri Slovencih?
  - A Klinična psihologija.
  - B Razvojna psihologija.
  - C Psihologija osebnosti.
  - D Socialna psihologija.
2. Zanesljivost psihološkega testa pomeni, da
  - A različni testatorji dobijo enake rezultate.
  - B test meri tisto lastnost, za katero smo ga sestavili.
  - C test natančno meri izbrano lastnost.
  - D pri več zaporednih merjenjih dobimo enake rezultate.
3. Učenci so pri preizkusu znanja dosegli tako število točk: 19, 20, 21, 21, 23, 23, 24, 25, 26, 26, 26, 27, 28, 30, 30. Koliko znaša mediana rezultatov?
  - A 23
  - B 24
  - C 25
  - D 26
4. Erikson (1951, v Woods, 1997) je ugotovil, da agresivni ljudje v dvoumnih okoliščinah pogosteje zaznajo agresivno vedenje (žalitve, napadalne kretnje, izzivanje) kakor neagresivni. Kateri dejavnik, ki vpliva na zaznavanje, je v tem primeru ključen?
  - A Močna čustva.
  - B Osebnostne značilnosti.
  - C Vrednote.
  - D Motivacija.
5. Afekti so čustvena stanja, za katera je značilno
  - A močno, kratkotrajno, lahko tudi nerazumno čustvovanje.
  - B močno, dolgotrajno čustvovanje, ki prevladuje nad drugimi čustvi.
  - C zmerno, bolj ali manj trajno, okoliščinam neustrezno čustvovanje.
  - D šibko, dolgotrajno čustvovanje, ki ustvarja čustveno podlago za drugo doživljjanje.

6. Katero značilnost ustvarjalnega mišljenja smo merili, če smo upoštevali veliko raznovrstnih idej?
- A Miselno transformacijo.
  - B Fleksibilnost.
  - C Originalnost.
  - D Fluentnost.
7. Štiriletнемu Luku, ki je dobil visoko temperaturo, je mama kljub njegovemu močnemu odklanjanju vsilila pitje pesnega soka, kar naj bi mu temperaturo znižalo. Od takrat Luka ni maral nobene tekočine, ki je bila po barvi podobna soku rdeče pese. S katero obliko učenja lahko to pojasnimo?
- A S klasičnim pogojevanjem.
  - B Z instrumentalnim pogojevanjem.
  - C Z modelnim učenjem.
  - D Z besednim učenjem.
8. Med delom nam 'zamrzne' računalnik, zato poskušamo rešiti, kar se rešiti da, čeprav o delovanju računalnikov ne vemo veliko, npr. pomikamo miško gor in dol po podlagi, udarimo po monitorju ipd. Kakšno strategijo reševanja problemov uporabljamo?
- A Strategijo vpogleda.
  - B Strategijo poskusov in napak.
  - C Strategijo postopne analize.
  - D Nekonstruktivno strategijo.
9. Glasbeno talentirani mladostniki izbirajo dejavnosti in okoliščine, ki jim omogočajo razvoj njihovega talenta, npr. žeeli bodo igrati inštrument, obiskovali bodo glasbeno šolo, igrali v bendu ipd. Za vpliv katerih dejavnikov razvoja gre?
- A Vpliv dejavnikov dednosti.
  - B Vpliv dejavnikov okolja.
  - C Vpliv družine.
  - D Vpliv prepletanja dednih in okoljskih dejavnikov.
10. Katera opredelitev **ne** označuje značilnosti Ojdipovega kompleksa v falični fazi po Freudu?
- A Spolna privlačnost do starša nasprotnega spola.
  - B Rivalstvo s staršem istega spola.
  - C Rivalstvo s staršem nasprotnega spola.
  - D Ambivalentna čustva do starša istega spola.

11. Komponente stališč so
  - A kognitivna, socialna in čustvena.
  - B kognitivna, čustvena in dinamična.
  - C vedenjska, čustvena in socialna.
  - D dinamična, spoznavna in socialna.
12. Bor se je še posebno potrudil pri zbiralni akciji oblačil in nujnih življenjskih potrebščin, saj zelo težko gleda majhne otroke, ki jih drugi zapostavljajo samo zato, ker niso dovolj lepo oblečeni. Njegovo prizadevanje za enakost vseh bi uvrstili med
  - A vrednote izpolnitve.
  - B moralne vrednote.
  - C potenčne vrednote.
  - D hedonske vrednote.
13. Katero raven moralnega presojanja (po Kohlbergu) ponazarjajo te značilnosti: upoštevanje moralnih norm in pravil zaradi avtoritete oziroma zaradi nagrade ali kazni; pravičnost se meri po načelu vzajemne menjave ...?
  - A Prekonvencionalno.
  - B Konvencionalno.
  - C Nekonvencionalno.
  - D Postkonvencionalno.
14. Katera opredelitev najnatančneje določa komunikacijo?
  - A Komunikacija pomeni pretvorbo lastnih misli, čustev in namenov v sporočilo.
  - B Komunikacija nam pove o odnosu med osebama.
  - C Komunikacija poteka od prve osebe k drugi.
  - D Komunikacija je proces, v katerem prva oseba kodira sporočilo in ga nato pošlje drugi osebi, ki ga dekodira in obratno.

B) STRUKTURIRANI ESEJI

1. naloga

Razvoj mišljenja po Piagetu poteka v štirih stopnjah: senzomotorična stopnja, predoperativna stopnja, stopnja konkretnih operacij in stopnja formalnih operacij. Časovno opredelite in opišite značilnosti obeh stopenj, ki vsebujejo predlogične oblike mišljenja. Navedite dve Piagetovi nalogi in razložite, kako bi ugotovili, ali je otrok še vedno na predoperativni stopnji ali pa je že prešel na stopnjo konkretnih operacij. Presodite dve prednosti in dve pomanjkljivosti Piagetove teorije.

V sivo polje ne pišite.

V sivo polje ne pište.

M 1 7 1 5 4 1 1 2 0 7

7/16

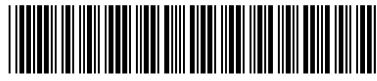

2. naloga

Psiholog Bandura je v raziskavi (1961) o modelnem učenju z lutko Bobo ugotovil, da so se med otroki iz različnih skupin pojavile razlike v agresivnem vedenju. Navedite še dve ugotovitvi raziskave z lutko Bobo in dva dejavnika, ki vplivata na verjetnost posnemanja vedenja modela. Z dvema različnima primeroma ponazorite in pojasnite, kako bi vzgojiteljice z modelnim učenjem v vrtcu spodbujale učenje higienskih navad ali obnašanje pri jedi. Primerjajte (podobnosti in razlike) modelno učenje z instrumentalnim pogojevanjem.

V sivo polje ne pišite.

V sivo polje ne pište.

M 1 7 1 5 4 1 1 2 0 9

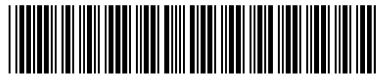
9/16

3. naloga

Zadovoljevanje potreb ni zmeraj enostavno, ker lahko doživljamo duševne obremenitve kot nekakšne motnje v motivacijskem krogu med potrebo in ciljem. Opredelite frustracijo in konflikt ter naštejte dve vrsti ovir. Poimenujte in na primerih ponazorite dve obliki konflikta. Ponazorite tudi dve frustraciji, pri čemer upoštevajte različni oviri, ki ju poimenujete. Presodite in utemeljite, kateri dejavniki vplivajo na uspešnost spoprijemanja z duševnimi obremenitvami.

V sivo polje ne pište.

M 1 7 1 5 4 1 1 2 1 1

11/16

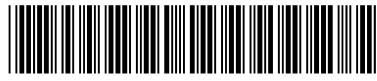

4. naloga

Abraham Maslow je razdelil potrebe na osnovne (potrebe pomanjkanja) in višje (potrebe rasti oziroma bivanja). Navedite potrebe po pomembnosti, kot jih je v svoji teoriji razporedil Maslow (hierarhija potreb). S primerom vedenja mladostnika v šolski situaciji ponazorite in razložite odnos med osnovnimi in višjimi potrebami v hierarhiji. Presodite, kdaj oziroma v katerih primerih vrstni red potreb po Maslowu ne velja, in utemeljite zakaj.

V sivo polje ne pišite.

V sivo polje ne pište.

M 1 7 1 5 4 1 1 2 1 3

13/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

15/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran